

Stanovisko
odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra
č. 5/2011

Označení stanoviska: Povinnosti obce související s projednáním závěrečného účtu spolu se zprávou o výsledcích hospodaření obce v zastupitelstvu obce

---

Právní předpis: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení: § 43 zákona

Související právní předpis: § 17 a § 22a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Klíčová slova: závěrečný účet, zpráva o výsledcích přezkoumání hospodaření, povinnosti obce

Datum zpracování: 15. březen 2011

Dotaz: *Jaké plynou obci povinnosti související s projednáním závěrečného účtu obce a zprávy o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok v zastupitelstvu obce?*

Stanovisko:

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), ve svém ustanovení § 43 stanoví, že *závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo obce do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků.*

Dikce výše uvedeného ustanovení by nasvědčovala závěru, že se v tomto případě jedná o dva samostatné dokumenty, u kterých zákon o obcích předpokládá **společné projednání** na zasedání zastupitelstva obce. Podobně hovoří zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, kde se v § 13 odst. 1 písm. b) tohoto zákona stanoví, že *územní celek je povinen přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření zpracované přezkoumávajícím orgánem, nebo auditorem a podat o tom písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu, a to nejpozději do 15 dnů po projednání této zprávy spolu se závěrečným účtem v orgánech územního celku.*

Rozdílný přístup však zaujímá zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen „rozpočtová pravidla“), jenž v ustanovení § 17 odst. 5 stanoví, že *zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání v orgánech územního samosprávného celku a svazku obcí.* Z uvedeného lze dovodit, že vzhledem k pojetí závěrečného účtu podle rozpočtových pravidel, jenž počítá se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření jakožto s jednou součástí závěrečného účtu, by měla tato zpráva být vhodným způsobem zveřejňována společně s návrhem závěrečného účtu obce a při schvalování závěrečného účtu v zastupitelstvu obce by tak měla být schvalována zároveň i předmětná zpráva o přezkoumání hospodaření.

Ze zákona o obcích vyplývá povinnost projednat závěrečný účet obce a zprávu o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok na zasedání zastupitelstva obce společně nejpozději do **30. června následujícího roku**. Neprojednání závěrečného účtu v této lhůtě je proto porušením zákona o obcích, přestože tento zákon nespojuje s nedodržením předmětné povinnosti žádné sankce.

Rozpočtová pravidla též kladou určité povinnosti s touto záležitostí spojené. Podle § 17 odst. 6 rozpočtových pravidel *návrh závěrečného účtu musí být nejméně po dobu 15 dnů přede dnem jeho projednání v zastupitelstvu územního samosprávného celku zveřejněn vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úřední desce a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Přípomínky k návrhu závěrečného účtu mohou občané příslušného územního samosprávného celku uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně na zasedání zastupitelstva, na kterém bude návrh závěrečného účtu projednáván.* Nesplnění této publikační povinnosti je v souladu

s § 22a odst. 2 a odst. 5 rozpočtových pravidel správním deliktem, za který lze uložit pokutu ve výši do 1 000 000 Kč. K projednání těchto správních deliktů je ve vztahu k obcím příslušný krajský úřad, v jehož správním obvodu se daná obec nachází.

Návrh závěrečného účtu musí být minimálně **po dobu 15 dnů přede dnem projednání** na zasedání zastupitelstva obce zveřejněn vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úřední desce, jakož i způsobem umožňujícím dálkový přístup. Zákon přímo nepožaduje uveřejnění celého dokumentu na úřední desce, jako je tomu např. u dispozic s nemovitým majetkem obce (§ 39 zákona o obcích), vzhledem k rozsáhlosti tohoto dokumentu je nutné tento návrh závěrečného účtu **na úřední desce** zveřejnit pouze **ve vhodném rozsahu**. Zákon neříká, jaký způsob zveřejnění návrhu závěrečného účtu je vhodný, každá obec však musí umožnit, aby měl občan možnost seznámit se s celým obsahem dokumentu [v návaznosti na práva občana dle ustanovení § 16 odst. 2 písm. d) a e) zákona o obcích]. Vhodným způsobem lze nyní například označit zveřejnění celého dokumentu na internetových stránkách obce.

Dále z výše uvedené lhůty vyplývá, že **návrh závěrečného účtu** musí nejpozději 15. června daného roku být zveřejněn vhodným způsobem a též ve vhodném rozsahu na úřední desce dotčené obce, aby byla splněna zákonem stanovená lhůta 15 dnů pro zveřejnění návrhu, pokud tedy zasedání zastupitelstva obce k projednání závěrečného účtu a zprávy o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok je svoláno na poslední den lhůty, tj. 30. června. **Nezveřejní-li obec** v zákonem požadované lhůtě návrh závěrečného účtu, **dopustí se tím správního deliktu** [dle § 22a odst. 2 písm. c) rozpočtových pravidel], za nějž může být uložena pokuta až do výše 1 000 000 Kč (viz § 22a odst. 5 rozpočtových pravidel).

V návaznosti na tuto lhůtu mohou též občané uplatňovat své připomínky k závěrečnému účtu. Občané (tj. občané obce, kteří dosáhli věku 18 let, nebo fyzické osoby, které dosáhly věku 18 let a vlastní na území obce nemovitost, nebo fyzické osoby, které dosáhly věku 18 let, jsou cizími státními občany a jsou v obci hlášeny k trvalému pobytu, stanoví-li tak mezinárodní smlouva - § 16 a 17 zákona o obcích) se k závěrečnému účtu mohou vyjadřovat písemně či ústně při projednávání závěrečného účtu [dle § 16 odst. 2 písm. d) zákona o obcích]. Zákon neurčuje lhůtu pro uplatnění písemných připomínek, tudíž tato lhůta může být stanovena kratší než uvedená lhůta 15 dnů platná pro zveřejnění (v případě, kdy je při zveřejnění závěrečného účtu stanovena kratší doba pro uplatňování

písemných připomínek občanů, získává tak obec větší prostor pro přípravu svých odpovědí).

Ustanovení § 43 zákona o obcích navazuje na povinnost obce každoročně nechat své hospodaření přezkoumat krajským úřadem, či alternativně auditorem nebo auditorskou společností (viz § 42 zákona o obcích). Závěrečný účet musí sestavovat každá obec. Schválení závěrečného účtu spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok patří do samostatné působnosti zastupitelstva obce. Dle § 84 odst. 2 písm. b) zákona o obcích *zastupitelstvu obce je vyhrazeno schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce*. Schvalování závěrečného účtu náleží do vyhrazené působnosti zastupitelstva obce, to znamená, že tato působnost nemůže být přenesena na jiný orgán obce.

Zastupitelstvo obce musí závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projednat a zároveň rozhodnout o přijetí opatření k nápravě nedostatků. Podle ustanovení § 17 odst. 7 rozpočtových pravidel se projednání závěrečného účtu uzavírá vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad, nebo vyjádřením souhlasu s výhradami, na základě nichž přijme obec opatření potřebná k nápravě zjištěných nedostatků; přitom též vyvodí závěry vůči osobám, které svým jednáním způsobily obci škodu.

Závěry:

- 1) Zákon o obcích předpokládá *společné projednání závěrečného účtu a zprávy o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok na zasedání zastupitelstva obce*. Z rozpočtových pravidel vyplývá, že zpráva o výsledcích přezkoumání hospodaření je nedílnou součástí závěrečného účtu při jeho projednávání na zasedání zastupitelstva obce a že se tedy nemusí jednat o dva samostatné dokumenty.**
- 2) Ze zákona obci plyne povinnost projednat závěrečný účet obce a zprávu o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok na zasedání zastupitelstva obce společně nejpozději *do 30. června následujícího roku*.**
- 3) Návrh závěrečného účtu musí být minimálně *po dobu 15 dnů přede dnem projednání na zasedání zastupitelstva obce zveřejněn*.**

- 4) Návrh závěrečného účtu musí být v 15 denní lhůtě přede dnem projednání na zastupitelstvu obce zveřejněn *vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úřední desce, jakož i způsobem umožňujícím dálkový přístup.*
- 5) Schválení závěrečného účtu spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok patří do *samostatné působnosti zastupitelstva obce*. Tato působnost je *vyhrazena pouze zastupitelstvu obce*, tzn., že tato působnost nemůže být přenesena na jiný orgán obce.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-